

**หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
การเลี้ยงกบเพื่ออาชีพ จำนวน 12 ชั่วโมง**

**ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าบ่อ
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดหนองคาย
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ**

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าบ่อ ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตรรูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตร 12 ชั่วโมง 1 กลุ่ม ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจหลักสูตรไม่เกิน 30 ชั่วโมง ได้แก่ หลักสูตรการเลี้ยงกบเพื่ออาชีพ (โดยพิจารณาจากชั่วโมงการสอน*)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าบ่อ ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้อย่างดีเยี่ยมประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน. ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวบุษกร โคตรชมภู)

เจ้าหน้าที่งานต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางจามรี ภูเมฆ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าบ่อ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(ดร.คำดี จันทะเกษ)

ประธานกรรมการสถานศึกษา

หลักสูตรการเลี้ยงกบเพื่ออาชีพ จำนวน 12 ชั่วโมง

ความเป็นมา

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งที่ถือว่าเป็น ภาระหนัก คืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหามา ทดแทนโดยวิธีการต่างๆเพื่อการอยู่รอด

การประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเลี้ยงกบ เป็นอีกอาชีพหนึ่งในการประกอบอาชีพเพื่อก่อให้เกิด รายได้และเป็นอาชีพเสริมสามารถเลี้ยงในครัวเรือน สามารถพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งยังจะเป็นแนวทาง ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มอาชีพต่างๆในชุมชนเพิ่มขึ้นอีกหลายกลุ่มในอนาคต

ดังนั้น ศูนย์การเรียนรู้ตำบลท่าบ่อ จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกเพื่อพัฒนาอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ในรูปแบบกลุ่มสนใจ การการเลี้ยงกบเพื่ออาชีพ เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชนในเขตตำบลน้ำโมง มีความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ห้าด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถี ชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วย คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไป ประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการเลี้ยงกบสามารถนำไปใช้ในการ ประกอบอาชีพได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการแปรรูปวัตถุดิบ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
3. เพื่อใช้เป็นแหล่งโปรตีนที่มีคุณภาพและปลอดภัยป้อน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

เรียนรู้และฝึกทักษะ จำนวน 12 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 5 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร
รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการเลี้ยงกบเพื่ออาชีพ

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการ ประกอบอาชีพ การเลี้ยงกบ	<p>1.1 บอกความสำคัญ การเห็นช่องทางการ ประกอบอาชีพการ เลี้ยงกบ</p> <p>1.2 บอกความเป็นไป ได้ในประกอบอาชีพ การเลี้ยงกบ ได้แก่ การวางแผนและบริหาร จัดการ แหล่งเงินทุน และการจัดหาเงินทุน ความต้องการของ ตลาด ช่องทางการจัด จำหน่าย</p> <p>1.3 บอกและหาแหล่ง เรียนรู้</p> <p>1.4 บอกทิศทางการ ประกอบอาชีพการ เลี้ยงกบ</p>	<p>1.1 ความสำคัญการ เห็นช่องทางการ ประกอบอาชีพการ เลี้ยงกบ</p> <p>1.2 ความเป็นไปได้ ในการประกอบอาชีพ การเลี้ยงกบ</p> <p>- การวางแผนและ บริหารจัดการ</p> <p>- แหล่งเงินทุนและ การจัดหาเงินทุน</p> <p>- ความต้องการของ ตลาด</p> <p>- ช่องทางการจัด จำหน่าย</p> <p>1.3 แหล่งเรียนรู้</p> <p>1.4 ทิศทางการ ประกอบอาชีพการ เลี้ยงกบ</p>	<p>1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถาน ประกอบการ สื่อของจริง สื่อ บุคคลในชุมชน เพื่อนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ใ การประกอบอาชีพที่มีความ เป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะ สามารถเลือกประกอบอาชีพ ได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ</p> <p>1.3 ศึกษาดูงานในสถาน ประกอบการ แหล่งเรียนรู้ ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจ เลือก</p> <p>1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศ ทางการประกอบอาชีพการ การเลี้ยงกบ ในรูปแบบที่ เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วม ทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูป ผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึง ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความ ต้องการของตลาด</p>	1	2

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	ทักษะการ ประกอบอาชีพ การเลี้ยงกบ	<p>2.1 อธิบายความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับการ เลี้ยงกบ แก่</p> <p>- ประวัติความเป็นมา วัฒนธรรม การเลี้ยงกบ - กระบวนการและ รูปแบบการเลี้ยงกบ</p> <p>- ความสำคัญและ ประโยชน์ของการ ประกอบอาชีพการ เลี้ยงกบ</p> <p>2.2 สามารถ เตรียมวัตถุดิบและ ส่วนประกอบได้แก่ ไม้ ไผ่ ขั้นตอนในการ เตรียมไม้ไผ่ วัตถุดิบ และส่วนประกอบได้</p> <p>2.3 สามารถอธิบาย และสาธิตการการ เตรียมไม้ไผ่ ขั้นตอน การเตรียม ไม้ ไผ่</p> <p>2.4 สามารถอธิบาย และสาธิต</p> <p>- การตรวจสอบความ ความสะอาด</p>	<p>2.1 ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการสานการ เลี้ยงกบ</p> <p>- ประวัติความ เป็นมาการเลี้ยงกบ</p> <p>- กระบวนการและ รูปแบบการสาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่</p> <p>- ความสำคัญและ ประโยชน์ของการ สานผลิตภัณฑ์จากไม้ ไผ่</p> <p>2.2 การเตรียม วัตถุดิบและ ส่วนประกอบได้แก่</p> <p>- ขั้นตอนในการ เตรียมไม้ไผ่</p> <p>- การเลือกไม้ไผ่</p> <p>- วัตถุดิบและ ส่วนประกอบ</p> <p>2.3 การเตรียมไม้ไผ่</p> <p>- ขั้นตอนการเตรียม ไม้ไผ่</p> <p>- การทำรั้วไม้ไผ่</p> <p>- การประกอบชิ้นส่วน</p>	<p>2.1 ทดสอบก่อนเรียน เพื่อ วัดความรู้ ความเข้าใจ และ พื้นฐานของผู้เรียน</p> <p>2.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเกี่ยวกับการเลี้ยงกบ</p> <p>2.3 อภิปรายแลกเปลี่ยน เรียนรู้</p> <p>2.4 จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงาน ในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อม จดบันทึก</p> <p>2.5 จัดทำแผนการฝึกทักษะ การประกอบอาชีพการจัก สานจาก ไม้ไผ่</p> <p>2.6 วิทยากรบรรยายและ สาธิต</p> <p>2.7 ฝึกปฏิบัติจริง ทดสอบ หลังเรียน</p> <p>2.8 ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองหลัง เรียนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.9 ดำเนินการวัดและ ประเมินผลตามที่หลักสูตร กำหนด จดบันทึกผลการ เรียนรู้</p>	1	2

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกบ	<p>3.1 สามารถอธิบายการบริหารจัดการอาชีพการเลี้ยงกบได้แก่ การดูแลรักษาคุณภาพของไม้ไผ่ การลดต้นทุนในการผลิตของไม้ไผ่ การเพิ่มมูลค่าสินค้าเช่น การแปรรูป การขาย</p> <p>3.2 สามารถอธิบายการจัดการการตลาดได้แก่ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด การประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการขายและการบริการ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์</p> <p>3.3 สามารถอธิบายการจัดการความเสี่ยงได้แก่ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกบ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกบ</p>	<p>3.1 การบริหารจัดการอาชีพการเลี้ยงกบ</p> <p>3.1.1 การดูแลรักษาคุณภาพของไม้ไผ่</p> <p>3.1.2 การลดต้นทุนในการผลิตไม้ไผ่</p> <p>3.1.3 การเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแปรรูป - การออกแบบผลิตภัณฑ์ <p>3.2 จัดการตลาด</p> <p>3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด</p> <p>3.2.2 การประชาสัมพันธ์</p> <p>3.2.3 การส่งเสริมการขายและการบริการ</p> <p>3.2.4 การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์</p> <p>3.3 การจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการเลี้ยงกบ</p> <p>3.3.2 การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ</p>	<p>3.1 การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน 3.1.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่างๆ</p> <p>3.1.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>3.1.3 ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>3.1.4 ศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.2 การบริหารจัดการการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>3.2.1 ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด</p> <p>3.2.2 กำหนดทิศทางเป้าหมาย และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงกบ</p>	1	2

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4	โครงการ ประกอบอาชีพ การเลี้ยงกบ	3.4 สามารถอธิบาย การวางแผนการ ดำเนินงาน 4.1 บอกความสำคัญ ของโครงการอาชีพการ เลี้ยงกบได้ 4.2 บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพการ เลี้ยงกบได้	3.4 การวางแผนการ ดำเนินงาน 4.1 ความสำคัญของ โครงการอาชีพการ เลี้ยงกบ 4.2 ประโยชน์ของ โครงการอาชีพการ เลี้ยงกบ 4.3 องค์ประกอบของ โครงการอาชีพการ เลี้ยงกบ 4.4 การเขียน โครงการอาชีพการ เลี้ยงกบ	3.2.3 ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขาย จำหน่าย จัดการความเสี่ยง 3.2.4 ฝึกการวิเคราะห์การ จัดการความเสี่ยง พร้อมการ วางแผนการจัดการความ เสี่ยง 3.4 การวางแผนการ ดำเนินงาน 3.2.5 ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง การวางแผนการดำเนินงาน ในแบบตารางการ ปฏิบัติงาน (Gantt Chart) 4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา จากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพ ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบ ของโครงการอาชีพ แล้วจัด กิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความ คิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดใน การดำเนินกิจกรรมการ เรียนรู้	2	1

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		<p>4.3 บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพการเลี้ยงกบได้</p> <p>4.4 อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการเลี้ยงกบได้</p> <p>4.5 อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการเลี้ยงกบได้</p> <p>4.6 เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้</p> <p>4.7 ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการเลี้ยงกบ</p>	<p>4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพการเลี้ยงกบ</p> <p>4.4 การเขียนโครงการอาชีพการเลี้ยงกบ</p> <p>4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการเลี้ยงกบ</p>	<p>4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาระบุข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง</p> <p>4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป</p>		

วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์
สถานประกอบการ สื่อของจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

1. วิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
2. VCD / หนังสือ
3. Internet
4. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้
และ
จบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา